

EU ออกร่างข้อบังคับใหม่ ยกเลิกการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (single-use plastics)

By thaieurope - July 10, 2018

หลังจากที่ EU ได้ประกาศใช้ยุทธศาสตร์พลาสติกฉบับใหม่ไปตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2561 เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติก โดยเฉพาะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (single-use plastics) ซึ่ง EU ได้จำกัดปริมาณการใช้ถุงพลาสติก (หรือที่รู้จักในชื่อ "ถุงก๊อบแก๊บ") แล้วเป็นอันดับแรก (Directive 2015/720) ล่าสุด เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 EU ได้จัดทำร่างข้อบังคับ Directive on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment เพิ่มเติม เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกภายใน EU อย่างไรก็ดี ร่างกฎระเบียบฉบับนี้ยังต้องผ่านกระบวนการพิจารณาทางกฎหมายก่อนการบังคับใช้อีกครั้ง

7 มาตรการหลักลดปัญหาขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว 10 ประเภท และอุปกรณ์ตกปลาที่มีส่วนประกอบของพลาสติก

ปัจจุบัน EU มีข้อบังคับที่วางหลักการในการบริหารจัดการของเสีย (Waste Framework Directive) สำหรับประเทศสมาชิกอยู่แล้ว ดังนั้น ร่างข้อบังคับฉบับนี้จึงเป็นการกำหนดประเภทมาตรการในการจัดการขยะ/ของเสียแต่ละประเภท โดยมีประเด็นสำคัญ คือ เน้นการลดปริมาณขยะพลาสติก เนื่องจาก EU พบว่า 80-85% ของขยะในทะเล (Marine Litter) จากการรวบรวมข้อมูลขยะที่ถูกพบตามแนวชายหาด เป็นขยะพลาสติก

EU ได้จัดทำรายการผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวจำนวน 10 ประเภท และอุปกรณ์จับปลาหรือตกปลา เช่น แหและอวนตกปลา (ที่มีส่วนประกอบของพลาสติก) ที่ถูกพบมากที่สุดที่ตามแนวชายหาด ได้แก่ 1. กล่องอาหารพลาสติก 2. แก้วพลาสติก 3. ก้านพันสาลี 4. ข้อนและส้อมพลาสติก/หลอดและที่คนกาแฟ 5. บอลลูนและก้านบอลลูนพลาสติก 6. บรรจุภัณฑ์ห่อขนมขบเคี้ยว 7. บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มและฝา 8. ก้นกรองบุหรี่ 9. ทิชชูเปียก/ผ้าอนามัย 10. ถุงพลาสติก

ทั้งนี้ EU ได้กำหนด 7 มาตรการสำคัญ ในการลดปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแต่ละประเภทข้างต้น ดังนี้

1. การจำกัดปริมาณการใช้ เช่น การกำหนดปริมาณการใช้ การกำหนดราคาสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ณ จุดขาย และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากวัสดุทางเลือก ณ จุดขาย
2. การยกเลิกการใช้ เพื่อส่งเสริมการใช้วัสดุทางเลือกอื่นๆ ที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ
3. การกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์ โดยการออกมาตรการอนุญาตให้จำหน่ายเฉพาะเครื่องดื่มที่มีฝาติดอยู่กับตัวบรรจุภัณฑ์เท่านั้น
4. การกำหนดการแสดงผลจากบนผลิตภัณฑ์ เช่น การระบุวิธีการทิ้งผลิตภัณฑ์ประเภทนั้นๆ บนฉลากสินค้า
5. การกำหนดมาตรการความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility-EPR) เช่น การกำหนดมาตรการให้ผู้ผลิตต้องรวมค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะหลังจากการบริโภคและอุปโภคในราคาสินค้าด้วย
6. การกำหนดมาตรการในการจัดเก็บขยะ เช่น การใช้ระบบมัดจำ-คืนเงิน (Deposit-refund scheme) หรือ การกำหนดอัตราค่าบริการในการจัดเก็บขยะแบบคัดแยก (Separate Collection Targets)
7. การส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เช่น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และแนวทางการนำผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

	การจำกัดปริมาณการใช้	การยกเลิกการใช้	การกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์	การกำหนดการแสดงผลจากบนผลิตภัณฑ์	การกำหนดมาตรการความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต	การกำหนดมาตรการในการจัดเก็บขยะ	การส่งเสริมความตระหนักรู้
กล่องอาหารพลาสติก	•				•		•
แก้วพลาสติก	•				•		•
ก้านพินสาลี		•					
ช้อนและส้อมพลาสติก/หลอดและที่คนกาแฟ		•					
ก้านบอลูนพลาสติก		•					
บอลูน				•	•		•
บรรจุภัณฑ์ห่อขนมขบเคี้ยว					•		•
บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มและฝา			•		•		•
ขวดพลาสติก			•		•	•	•
กันกรองบูห์รี					•		•
ทิชชูเปียก				•	•		•
ผ้าอนามัย				•			
ถุงพลาสติก					•		•
อุปกรณ์ตกปลา					•		•

บทสรุปและประเด็นที่ผู้ประกอบการไทยต้องปรับตัว

EU พยายามรณรงค์ผลกระทบจากการใช้พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในวงกว้าง ถึงแม้ว่า ร่างข้อบังคับฉบับนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ แต่ภาคเอกชนภายใน EU ก็เริ่มที่จะปรับเปลี่ยนและเลือกใช้วัสดุทางเลือกอื่นๆ ทดแทนการใช้พลาสติกมาเป็นระยะเวลานานแล้ว โดยผลิตภัณฑ์ที่เห็นได้อย่างกว้างขวางคือ หลอดดื่มน้ำ ที่ร้านค้าหลายแห่งหันมาเลือกใช้วัสดุทางเลือกอย่างกระดาษแข็งเป็นต้น

หลอดดื่มน้ำทำจากกระดาษแข็งในร้านกาแฟในประเทศเยอรมนี

ทีมงาน Thaieurope.net มองว่า การประกาศยกเลิกการใช้ผลิตภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียวทั้ง 3 ประเภท คือ 1. ก้านพินสาลี 2. ช้อนและส้อมพลาสติก/หลอดและที่คนกาแฟ และ 3. ก้านบอลุนพลาสติก ตามที่ระบุในร่างข้อบังคับฉบับนี้ เป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบทางเลือกอื่นๆ ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งหากผู้ประกอบการใน EU สามารถพัฒนาวัตถุดิบทางเลือกอื่นๆ ในเชิงพาณิชย์ได้ แล้ว อาจส่งผลให้มีการประกาศยกเลิกใช้พลาสติกกับผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพิ่มเติมในอนาคต

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นสำคัญ คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มและฝา ที่จะอนุญาตเฉพาะขวดน้ำพลาสติกที่มีฝาติดอยู่กับตัวบรรจุภัณฑ์เท่านั้น เพื่อให้สามารถรีไซเคิลได้ทุกส่วน โดยเฉพาะขวดน้ำพลาสติกที่ยังมีการออกแบบฝาแยกออกจากตัวขวด โดยภาคเอกชนในยุโรป เช่นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่อย่าง Carrefour ได้ผลิตขวดในลักษณะดังกล่าวออกวางจำหน่ายแล้ว จึงมีความเป็นไปได้ว่า มาตรการดังกล่าวน่าจะเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง

ขวดน้ำพลาสติกที่มีฝาติดอยู่กับตัวบรรจุภัณฑ์ ยี่ห้อ Carrefour

Hitatsr.com	
Vis. today	16
Visits	24 462 025
Online	2

ปัจจุบัน EU เป็นตลาดส่งออกขวดพลาสติก (พิกัด 392330) อันดับที่ 8 ของไทย (สัดส่วนตลาด 3.9% หรือประมาณ 100 ล้านบาท) รองจากญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ สเปน ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และเกาหลีใต้ ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกมายังตลาด EU จึงควรเริ่มปรับตัว ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างจุดขายใหม่ที่เน้นความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการรักษาตลาดของไทยใน EU อีกด้วย

สนับสนุนโดยงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ ข้อมูลจากทีมประเทศไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ และส่วนราชการไทยทุกแห่งในยุโรป © 2548 - 2560 Thaieurope.net. สงวนลิขสิทธิ์